

NF-113

November-2022

M.Com., Sem.-III

506-EA : Financial Accounting & Auditing-II

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. નિરજ લિમિટેડ અને નિયતિ લિમિટેડનું તા. 1-4-2022ના રોજ સંયોજન કર્યું અને નવી કંપની દેવર્ષ લિમિટેડની સ્થાપના કરવામાં આવી. તે તારીખે બંને કંપનીઓના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતા : 14

વિગત	નિરજ લિ. (₹)	નિયતિ લિ. (₹)
I. ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો :		
(a) શેરમૂડી :		
ઇક્વિટી શેર દરેક ₹ 10નો	20,00,000	15,00,000
10%ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક ₹ 100નો	12,00,000	7,00,000
(b) અનામત અને વધારો :		
સામાન્ય અનામત	5,00,000	4,00,000
રોકાણ વળતર અનામત	1,00,000	1,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	3,00,000	2,00,000
(2) બિન ચાલુ દેવાં :		
(a) લાંબાગાળાના ઉછીના નાણાં :		
12%ના ડિબેન્યર દરેક ₹ 100નો	4,00,000	3,00,000
(3) ચાલુ દેવાં :		
લેણદારો	5,00,000	4,00,000
કુલ	50,00,000	36,00,000

II. મિલકતો :			
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો :			
(a) કાયમી મિલકતો :			
દૃશ્ય મિલકતો		40,00,000	30,00,000
(બજાર કિંમત 25% વધુ છે.)			
(b) બિન-ચાલુ રોકાણો		3,00,000	2,00,000
(2) ચાલુ મિલકતો		7,00,000	4,00,000
કુલ		50,00,000	36,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) બંને કંપનીઓના પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને તેટલી જ સંખ્યાના દેવર્ષ લિમિટેડના 12%ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક ₹ 130ની કિંમતે આપવાના છે. (દાર્શનિક કિંમત ₹ 100)
- (2) બંને કંપનીઓના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને તેટલી જ સંખ્યાના દેવર્ષ લિમિટેડના ઇક્વિટી શેર ₹ 14ની કિંમતે આપવાના છે જેની દાર્શનિક કિંમત ₹ 10 છે.
- (3) નિરજ લિ. અને નિયતિ લિ.ના 12%ના ડિબેન્ચરના બદલામાં દેવર્ષ લિ.ના ₹ 100નો એક એવા 15%ના એટલા ડિબેન્ચર આપવાના છે જેથી તેમની વ્યાજની આવક જળવાઈ રહે.
- (4) રોકાણ વળતર અનામત હજુ 2 વર્ષ માટે જાળવી રાખવાનું છે.

સંયોજન ખરીદી સ્વરૂપનું છે તેમ માનીને દેવર્ષ લિમિટેડના ચોપડે આમનોંધ લખો અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

- (A) સંયોજનની હિતોના જોડાણની પદ્ધતિ અને ખરીદ પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 7
- (B) અરસપરસના વ્યવહારોની સંયોજન વખતે માવજત સમજાવો. 7

2. મિશા લિ. અને વિવાંશ લિ.ના તા. 31-3-22ના રોજ ટૂંકાવેલ પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	મિશા લિ. (₹)	વિવાંશ લિ. (₹)
I. ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો :		
(a) શેરમૂડી :		
ઇક્વિટી શેરમૂડી દરેક ₹ 10નો શેર	6,00,000	4,00,000
(b) અનામત અને વધારો :		
નફા-નુકસાન ખાતું	2,00,000	1,00,000
સામાન્ય અનામત	1,50,000	80,000
(2) ચાલુ દેવાં :		
વેપારી દેવાં – લેણદારો	1,50,000	1,20,000
કુલ	11,00,000	7,00,000
II. મિલકતો :		
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો :		
(a) કાયમી મિલકતો :		
દૃશ્ય મિલકતો :		
જમીન-મકાન	2,00,000	1,00,000
યંત્રો	1,35,000	90,000
(b) બિન-ચાલુ રોકાણો :		
રોકાણો	5,00,000	3,00,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(a) માલસામગ્રી : સ્ટોક	65,000	60,000
(b) વેપારી લેણાં : દેવાદારો	1,20,000	1,00,000
(c) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો :		
રોકડ અને બેંક	80,000	50,000
કુલ	11,00,000	7,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) તા. 1-10-2021ના રોજ મિશા લિ.એ વિવાંશ લિ.ના 32,000 ઇક્વિટી શેરો ₹ 15 લેખે ખરીદ્યા હતા. તે દિવસે વિવાંશ લિ.ના ચોપડે નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકી ₹ 70,000 અને સામાન્ય અનામતની બાકી ₹ 60,000 હતી.
- (2) વિવાંશ લિ.ના શેર ખરીદ્યા તે તારીખે વિવાંશ લિ.ના ચંત્રોની કિંમત ₹ 1,20,000 નક્કી કરવામાં આવી હતી. જેની તા. 1-4-2021ના રોજ ચોપડે કિંમત ₹ 1,00,000 હતી.
- (3) વિવાંશ લિ. ચંત્રો પર 10% ઘસારો ગણે છે.
- (4) મિશા લિ.ના દેવાદારોમાં ₹ 20,000 વિવાંશ લિ. પાસે લેણાંનો સમાવેશ થયેલો છે. ઉપરની વિગતો પરથી તા. 31-3-2022ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

14

- (i) નોંધાયેલ નફો અને નહીં નોંધાયેલ નફો
- (ii) શાસક કંપનીના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ
- (iii) એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરતી વખતે સ્ટોકમાં નહીં કમાયેલ નફાની હિસાબી માવજત.

3. સામાન્ય ઇ.ડી.પી. (ઇલેક્ટ્રોનિક ડેટા પ્રોસેસિંગ) અંકુશો એટલે શું ? તે વિશે સવિસ્તાર જણાવો.

14

અથવા

- (A) ભારતના એકત્રિત ભંડોળો (Consolidated Funds of India) પર ટૂંકનોંધ લખો.
- (B) કામગીરી ઓડીટ (Performance Audit)નો ખ્યાલ સમજાવો.

7

7

4. સંચાલકીય ઓડીટની વિવિધ કાર્યપદ્ધતિઓ કે ટેકનિકોની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

- (A) નાણાકીય ઓડીટ અને પડતરના ઓડીટ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (B) પડતરના ઓડીટના ફાયદાની ચર્ચા કરો.

7

7

5. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સૌથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો : (ગમે તે સાત)

14

- (1) યોજ્જી મિલકતોનો ખરીદ કિંમત પરનો વધારો એટલે _____.
- (A) પાઘડી (B) મૂડી અનામત
(C) વિસર્જન ખર્ચ (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (2) સંયોજનના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કઈ અનામત કાયદેસર અનામત નથી ?
- (A) રોકાણ વળતર અનામત (B) રોકાણ વધ-ઘટ અનામત
(C) નિકાસ નફા અનામત (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (3) એક કંપની પાસે 60,000 ઇક્વિટી શેર દરેક ₹ 10નો એક એવા છે. નવી કંપની 5 શેરના બદલામાં 4 શેર દરેક ₹ 10નો ₹ 16ની કિંમતે આપશે. ખરીદ કિંમત ગણો.
- (A) ₹ 12,00,000 (B) ₹ 7,68,000
(C) ₹ 4,80,000 (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (4) સ્ટોકનો નહિ કમાયેલ નફો રદ કરવામાં આવે છે :
- (A) 100%
(B) શાસક કંપનીના હિસ્સા જેટલો
(C) 50%
(D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (5) ગૌણ કંપનીની ઇક્વિટી શેરમૂડી ₹ 4,00,000ની છે જે 40,000 ઇક્વિટી શેર, દરેક ₹ 10નો એવા શેરની બનેલી છે. શાસક કંપનીએ ગૌણ કંપનીના ઇક્વિટી શેરો ₹ 4,50,000માં ખરીદ્યા. એક શેરની ખરીદ કિંમત ₹ 15 હતી. શાસક કંપનીનું ગૌણ કંપનીમાં હિત કેટલું ?
- (A) 60% (B) 75%
(C) 88.89% (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (6) જ્યારે ગૌણ કંપની બોનસ શેર બહાર પાડે ત્યારે ગૌણ કંપનીમાં શાસક કંપનીના હિતમાં શું ફેરફાર થશે ?
- (A) શાસક કંપનીના હિતમાં વધારો થશે.
(B) શાસક કંપનીના હિતમાં ફેરફાર થશે નહીં.
(C) શાસક કંપનીના હિતમાં ઘટાડો થશે.
(D) આ પૈકી કોઈ નહીં

- (7) SAI શું છે ?
- (A) સુપ્રીમ ઓડીટ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ડિયા (B) સુપ્રીમ ઓડીટર ઓફ ઇન્ડિયા
(C) (A) અને (B) બંને (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (8) સરકારી હિસાબોમાં કેટલા વિભાગો હોય છે ?
- (A) 3 (B) 5
(C) 6 (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (9) નીચેનામાંથી શું સરકારી હિસાબનો ભાગ નથી ?
- (A) ભારતના બંધારણીય ભંડોળો (Constitutional Funds of India)
(B) ભારતના એકત્રિત ભંડોળો (Consolidated Funds of India)
(C) ભારતના આકસ્મિક ભંડોળો (Contingency Funds of India)
(D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (10) ભારતમાં પડતર ઓડીટ સૌ પ્રથમવાર _____ વર્ષમાં દાખલ કરવામાં આવ્યું.
- (A) 1965 (B) 1971
(C) 1974 (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (11) પડતરના ઓડીટરની નિમણૂક _____ કરે છે.
- (A) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ (સંચાલક મંડળ)
(B) કેન્દ્ર સરકાર
(C) સામાન્ય સભામાં શેરહોલ્ડરો
(D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (12) નીચેનામાંથી કયું સંચાલકીય ઓડીટનો ભાગ નથી ?
- (A) આંતરિક ઓડીટ (B) કાર્યક્ષમતા ઓડીટ
(C) ઔચિત્ય ઓડીટ (D) આ પૈકી કોઈ નહીં

NF-113

November-2022

M.Com., Sem.-III

506-EA : Financial Accounting & Auditing-II

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 7

1. Niraj Ltd. and Niyati Ltd. were amalgamated on 1-4-2022 and a new company Devar Ltd. was formed to take over the business of both the companies. Their balance sheet on that date were as follows :

14

Particulars	Niraj Ltd. (₹)	Niyati Ltd. (₹)
I. Equity & Liabilities :		
(1) Shareholders' Funds :		
(a) Share Capital :		
Equity shares of ₹ 10 each	20,00,000	15,00,000
10% preference shares of ₹ 100 each	12,00,000	7,00,000
(b) Reserve & Surplus :		
General Reserve	5,00,000	4,00,000
Investment Allowance Reserve	1,00,000	1,00,000
Profit & Loss Account	3,00,000	2,00,000
(2) Non-current Liabilities :		
(a) Long term Borrowings :		
12% Debentures of ₹ 100 each	4,00,000	3,00,000
(3) Current Liabilities :		
Creditors	5,00,000	4,00,000
Total	50,00,000	36,00,000

II. Assets :		
(1) Non-Current Assets :		
(a) Fixed Assets :		
Tangible Assets	40,00,000	30,00,000
(Market value is 25% more)		
(b) Non-Current Investments	3,00,000	2,00,000
(2) Current Assets	7,00,000	4,00,000
Total	50,00,000	36,00,000

Additional Information :

- (1) Preference shareholders of the two companies are issued equivalent number of 12% preference shares of Devarsh Ltd. at a price of ₹ 130 per share.
(Face Value ₹ 100)
- (2) Equity shareholders of the two companies are issued equivalent number of equity shares of Devarsh Ltd. at a price of ₹ 14 each having a face value of ₹ 10 each.
- (3) 12% debentures of Niraj Ltd. and Niyati Ltd. are discharged by Devarsh Ltd. issuing such number of its 15% debentures of ₹ 100 each so as to maintain the same amount of interest.
- (4) Investment Allowance Reserve is to be maintained for 2 more years.

Write Journal Entries and prepare Balance Sheet of Devarsh Ltd. assuming that the amalgamation is in the nature of purchase.

OR

- (A) Give the difference between Pooling of Interest Method and Purchase Method of Amalgamation. 7
- (B) Explain the treatment of intercompany transactions in case of Amalgamation. 7

2. The following are the summarised Balance Sheets of Misha Ltd. and Vivansh Ltd. as on 31-3-22 :

14

Particulars	Misha Ltd. (₹)	Vivansh Ltd. (₹)
I. Equity & Liabilities :		
(1) Shareholders' Fund's :		
(a) Share Capital :		
Equity share capital of ₹ 10 each	6,00,000	4,00,000
(b) Reserve & Surplus :		
Profit & Loss Account	2,00,000	1,00,000
General Reserve	1,50,000	80,000
(2) Current Liabilities :		
Trade Payables-Creditors	1,50,000	1,20,000
Total	11,00,000	7,00,000
II. Assets :		
(1) Non-Current Assets :		
(a) Fixed Assets :		
Tangible Assets		
Land & Building	2,00,000	1,00,000
Machinery	1,35,000	90,000
(b) Non-current Investments :		
Investments	5,00,000	3,00,000
(2) Current Assets :		
(a) Inventories : Stock	65,000	60,000
(b) Trade Receivables : Debtors	1,20,000	1,00,000
(c) Cash & Cash equivalents :		
Cash and Bank	80,000	50,000
Total	11,00,000	7,00,000

Additional Information :

- (1) Misha Ltd. acquired 32000 equity shares of Vivansh Ltd. at ₹ 15 per share on 1-10-2021. On that date Profit & Loss A/c credit balance was ₹ 70,000 and General Reserve balance was ₹ 60,000 in the books of Vivansh Ltd.
 - (2) On the date of purchase of shares of Vivansh Ltd., value of machinery of Vivansh Ltd. was fixed at ₹ 1,20,000. On 1-4-2021 the book value was ₹ 1,00,000.
 - (3) Vivansh Ltd. provides 10% depreciation on machinery.
 - (4) The debtors of Misha Ltd. include ₹ 20,000 receivable from Vivansh Ltd.
- From the above information, prepare Consolidated Balance Sheet as on 31-3-2022.

OR

Write short note on following : (Any Two)

14

- (i) Profit dealt with and not dealt with
- (ii) Advantages and Disadvantages of Holding Company.
- (iii) Accounting Treatment of Unrealised Profits in stock while preparing Consolidated Balance Sheet.

3. What is General EDP (Electronic Data Processing) Control ? Write in detail about it. 14

OR

(A) Write short note on Consolidated Funds of India. 7

(B) Explain the concept of "Performance Audit". 7

4. Discuss various methods or techniques of Management Audit. 14

OR

(A) Explain the difference between Financial Audit and Cost Audit. 7

(B) Discuss the advantages of Cost Audit. 7

5. Select the most appropriate answer from the alternatives given : (Any Seven)

14

- (1) The excess of Net Assets over purchase consideration is _____.
- (A) Goodwill (B) Capital Reserve
(C) Liquidation Expenses (D) None of these
- (2) Which of the following reserves is considered non-statutory reserve with respect to amalgamation ?
- (A) Investment Allowance Reserve (B) Investment Fluctuation Reserve
(C) Export Profit Reserve (D) None of these
- (3) A company has 60000 equity shares of ₹ 10 each. The new company will give 4 shares for every 5 shares of ₹ 10 each at a ₹ 16. Calculate purchase consideration.
- (A) ₹ 12,00,000 (B) ₹ 7,68,000
(C) ₹ 4,80,000 (D) None of these
- (4) Unrealised profit on stock is to be cancelled –
- (A) 100%
(B) To the extent of share of holding company
(C) 50%
(D) None of these
- (5) Equity share capital of the subsidiary company is ₹ 4,00,000 consisting of 40000 equity shares of ₹ 10 each. Holding company acquired equity shares of subsidiary company at a cost of ₹ 4,50,000. Cost of acquiring one share was ₹ 15. What is the interest of holding company in subsidiary company ?
- (A) 60% (B) 75%
(C) 88.89% (D) None of these
- (6) What will be the change in the holding company's interest in the subsidiary company when subsidiary company issues bonus shares ?
- (A) Increase in holding company's interest
(B) No change in holding company's interest
(C) Decrease in holding company's interest
(D) None of these

- (7) What is SAI ?
- (A) Supreme Audit Institute of India (B) Supreme Auditor of India
(C) (A) and (B) Both (D) None of these
- (8) How many sections are in Government Accounting ?
- (A) 3 (B) 5
(C) 6 (D) None of these
- (9) Which of the following is not the part of Government Accounts ?
- (A) Constitutional Funds of India (B) Consolidated Funds of India
(C) Contingency Funds of India (D) None of these
- (10) Cost Audit was first time introduced in India in the year of _____.
- (A) 1965 (B) 1971
(C) 1974 (D) None of these
- (11) Cost Auditor is appointed by _____.
- (A) The Board of Directors
(B) The Central Government
(C) The Shareholders in General Meeting
(D) None of these
- (12) Which of the following is not component of Management Audit ?
- (A) Internal Audit (B) Efficiency Audit
(C) Propriety Audit (D) None of these
- _____